

Siyasi Haber Alma Pratiklerinin Suriyeli Göçmenlerle İlgili Tehdit Algıları Üzerindeki Etkileri

The Impact of Political Information Gathering Practices on the Perceived Threat about the Syrian Immigrants

Ayşenur DAL*
Efe TOKDEMİR**

Öz

Göçmenlerin ev sahibi topluluklardaki entegrasyonuna yönelik bireysel tutumlar söz konusu olduğunda, ilgili süreç ve aktörlerin medyada nasıl temsil edildiği hem ev sahibi toplulukların hem de dış kitlelerin göçmenlerle ilgili tehditlere dair algısı üzerindeki potansiyel etkisi nedeniyle büyük önem taşımaktadır. Zira medyanın göçmenleri temsil etmede kullandığı çerçeveler ve metaforların, sıradan vatandaşların yerinden edilme dalgalarıyla ilişkili siyasi, toplumsal ve ekonomik süreçleri anlamlandırırken kullandığı anlatılara katkıda bulunduğu bilinmektedir. Bu çalışmada, medya kullanımının Suriyeli göçmenler ile ilgili tehdit algıları üzerindeki etkisini ve bu ilişkiye aracılık eden potansiyel bir sınır koşulunu, yani vatandaşların ikamet yeri incelenmektedir. Teorik beklentilerin test edilmesi için, Suriye ile 804 kilometre uzunluğunda bir sınırı paylaşan ve şiddetli bir iç savaştan kaçmış yaklaşık 4 milyondan fazla Suriyeliye ev sahipliği yapan Türkiye örneğine odaklanılmakta ve Gaziantep, İstanbul ve Diyarbakır sakinleriyle 2017 yılında yapılan orijinal bir yüz yüze anketten faydalanılmaktadır. Bu şehirler hem göçmenlerin sayısı/yoğunluğu, hem de vatandaşların ve göçmenlerin kullanabildiği ilgili kaynaklar açısından değişiklik gösterdiğinden, medya kullanımının bireylerin algıladığı tehditte oynadığı rolün yerel bağlamdan etkilenip etkilenmediği araştırılmaktadır. İstatistiki modellemeye dayanan bulgularımız, siyasi bilgi edinmek için sıklıkla kitlesel medya kullanılmasının Suriyeli göçmenlerle ilgili daha fazla tehdit algısına yol açarken, sıklıkla sosyal medya kullanımının Suriyeli göçmenlerle ilgili daha az tehdit algılanmasına yol açtığını tespit etmiştir. Bununla birlikte, siyasi haber almak için kitlesel medya kullanımının gözlemlenen etkisinin kişinin ikamet ettiği yere bağlı olduğunu ortaya koymaktadır. Sonuç olarak, anket sonuçları göçmenlerle doğrudan temas olasılığının daha düşük olduğu yerlerde tehdit algısının daha yüksek olduğunu ortaya koymaktadır. Bulgularımız gelecekte yapılacak çalışmalarda bireylerin sosyal medya tecrübelerinin mevcut bireysel ve algoritmik kürasyon süreçleri aracılığıyla maruz kalınan televizyon kanalı, gazete web siteleri vb. üzerinden daha detaylı bir şekilde incelenmesi gerektiğini ortaya çıkarmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kitle iletişim araçları, sosyal medya, göçmen krizi, tehdit algıları, kamuoyu araştırması, nicel analiz

* Bilkent Üniversitesi, E-posta: aysenur.dal@bilkent.edu.tr, ORCID: 0000-0003-2868-0282

** Bilkent Üniversitesi, E-posta: efe.tokdemir@bilkent.edu.tr, ORCID: 0000-0002-9579-1292

Abstract

In the case of individual attitudes towards immigrants' integration in a host country, how concerning processes and actors are represented in the media is of utmost importance given its potential influence on host communities' as well as external audiences' perceptions about threats associated with refugees. This is because the frames and metaphors media use in the presentation of the immigrants contribute to the understanding of ordinary citizens regarding the political, economic, and social causes of immigration. In this study, we investigate the influence of media exposure on threat perceptions about Syrian refugees and a potential boundary condition moderating this relationship, i.e., where citizens reside. To test our theoretical expectations, we focus on the case of Turkey, a country that shares 500-mile-long border with Syria and hosts around more than 4 million Syrians who fled a violent civil war, and we use an original face-to-face survey of residents of Gaziantep, Istanbul, and Diyarbakir. As these cities vary by number/density of immigrants as well as relative resources available to citizens and immigrants, we examine whether local context influences the role media exposure plays in individuals' perceived threat. Our findings based on the statistical analysis of the survey demonstrate that frequent use of mass media to acquire political news leads to higher threat perception about the immigrants, whereas frequent use of social media leads to lower levels of threat perceptions. Moreover, while mass vs. social media exposure differently influences threat perceptions about Syrian immigrants across the three cities examined, the observed effect of using mass media for getting political news is conditional on where the individual resides. Accordingly, the lower probability of direct contact with the immigrants increases the threat perception. In light of these findings, we acknowledge the need for a more detailed examination of both mass and social media sources in the acquisition of political news, as these sources have great impact in specifying how individuals' threat perceptions are shaped.

Keywords: Mass media, social media, immigration, perceived threat, public opinion survey, quantitative analysis

1. Giriş

Dünyada İkinci Dünya Savaşı'ndan bu yana en yüksek yerinden edilme seviyeleri görülmektedir ve medya, izleyici kitleleri olarak sıradan vatandaşların bu süreçlerin sebepleri/sonuçları ile kazananları/kaybedenleri hakkında ne hissettiği, düşündüğü ve neye inandığı konusunda, şaşırtıcı olmayan bir şekilde hala önemli bir rol oynamaktadır. Söz konusu vatandaş seyirciliğindeki en büyük yeniliklerden biri, medya ortamındaki değişikliklerdir. Dünya çapında daha önce yaşanan büyük göç dalgalarıyla karşılaştırıldığında, günümüzdeki medya ortamı çok daha hızlı, interaktif ve izleyici tarafından yönlendirilen bir ortam teşkil etse de gerçeklerin medyada temsil ediliş biçimleri özellikle halihazırda dezavantajlı grupların aleyhine bir durum yaratmaya devam etmektedir.

Medya temsili anlam inşa etme gücünü haiz bir süreçtir ve bu nedenle izleyicilerin algısında zamanla gerçeğin yerini alabilmesi açısından büyük önem arz etmektedir (Hall, 1997). Bu süreç özellikle bizzat tecrübe edilemeyen kavram, olay ve durumların temsiller üzerinden anlamlandırılmasını sağlar. Anlam kurucu olma yetisine sahip bu temsiller, anlamlandırma süreçlerinde karar vericilerin kim olduğu ya da ne amaçla hareket ettiğine bağlı olarak gerçeğin farklı şekillerde yorumlanabilmesiyle sonuçlanır.

Göç dalgaları söz konusu olduğunda, mevcut medya temsilleri, halihazırda birçok yönden zor koşullarda ülkesini terk edip yeni bir başlangıç yapmaya çalışan insanlarla ilgili tutumları şekillendirerek ev sahibi toplumun yanı sıra dış kitleler üzerinde yarattığı potansiyel etki nedeniyle büyük öneme sahiptir. Yeni gelenlere karşı olumsuz tutumlar, önceki araştırmalarda açıklandığı gibi çeşitli bireysel, yapısal ve bağlamsal faktörlere bağlı olsa da medya kullanımı da önemli bir rol oynamaktadır (bkz. Bansak, Hainmueller ve Hangartner, 2016; Schlueter ve Davidov, 2013; Schlueter, Masso ve Davidov, 2020). Medyanın göçmenleri temsil etmede kullandığı çerçeveler ve metaforların, sıradan vatandaşların yerinden edilme dalgalarıyla ilişkili siyasi, toplumsal ve ekonomik süreçleri anlamlandırırken kullandığı anlatılara katkıda bulunduğu bilinmektedir. Medyanın güçlendirdiği anlatılar bazen göçmenlerin lehine işleyebilmekte ise de gelişlerinin yarattığı istenmeyen değişiklikler vurgulandığında ev sahibi toplulukların onlara duyduğu düşmanlık beslenir ve böylelikle yerinden edilme deneyimi tüm taraflar için hoş olmayan bir hale gelmiş olur.

Göçmen akınının ev sahibi ülkelerin demografik yapısını değiştirdiği şüphesizdir ve bu değişimin, ev sahibi toplulukların göçmenlere karşı sahip olduğu olumsuz algılara neden olan temel faktörlerden biri olduğu görülmektedir. Ev sahibi topluluklar için doğrudan toplumsal, siyasi ve ekonomik sonuçlar doğurabilecek yerel demografik değişimlerin medya tarafından siyasileştirilebildiği dikkate alındığında (Hopkins, 2010), medya kullanımı ve göçmenlerle ilgili potansiyel tehdit algıları arasındaki bağlantı önemli bir araştırma alanı haline gelmektedir. Buna göre, bu makalede, medya kullanım sıklığının göçmenler ile ilgili tehdit algıları üzerindeki etkisi ve bu ilişkiye aracılık eden potansiyel bir sınır koşulu, yani vatandaşların ikamet yeri, araştırılmaktadır.

Teorik beklentilerimizi test etmek için, Suriye ile 804 kilometrelik bir sınırı paylaşan ve 9 yıldan uzun süren şiddetli bir iç savaştan kaçan yaklaşık 4 milyonu aşkın Suriyeli göçmene ev sahipliği yapan Türkiye'yi incelemekteyiz.¹ Göçmenlerin sayısı/yoğunluğunun yanı sıra, vatandaşlar ve göçmenler için mevcut olan ilgili kaynaklar açısından farklılık gösterecek şekilde seçilen Türkiye'deki üç şehrin sakinleriyle yüz yüze yapılan orijinal bir anket kullanıyoruz. Benzer şekilde, medyanın algılanan tehdidi şekillendirmede oynadığı rolde yerel bağlamın düzenleyicilik etkisi (*moderating effect*) olup olmadığına bakmaktayız. Bulgularımız, medya kullanımının göçmenlerle ilgili tehdit algılarını etkilediğini, bununla birlikte söz konusu etkinin kitlesel medya ve sosyal medya kullanım sıklığına göre değiştiğini ve kitlesel medya kullanımı söz konusu olduğunda kişinin ikamet ettiği yere bağlı olduğunu ortaya koymaktadır.

Bu makalenin aşağıdaki bölümlerinde ilk olarak medyanın göçmenlerle ilgili tehdit algılarını şekillendirmede oynadığı role ilişkin mevcut literatürü açıklanacak, daha sonra da sosyal bağlamın oynadığı düzenleyici role dair teorik beklentiler sunulacaktır. Daha sonra, verilere dayalı ampirik bulgular tartışılmadan önce, Türkiye'de gerçekleştirilen anket çalışması ayrıntılı olarak açıklanacak ve istatistiki analizlerde kullanılan değişkenlerin nasıl ölçüldüğü anlatılacaktır.

1 Daha fazla bilgi için, bakınız, <https://www.goc.gov.tr/gecici-koruma5638>

Son olarak, sonuç bölümünde de bulgular özetlenecek ve önümüzdeki süreçte takip edilecek araştırmalarla ilgili çıkarımlar ve fikirler belirtilecektir.

2. Mevcut Çalışmalar ve Kuramsal Altyapı

Medya temel siyasi konularla ilgili olarak kamuoyunu yansıtmanın yanı sıra yönlendirme araçlarına da sahiptir (Pinkleton, Weintraub ve Fortman, 1998; Shanahan, McBeth, Hathaway ve Arnell, 2008). Bunu, kitlelere sırasıyla ne hakkında düşüneceklerini ve bunlar hakkında nasıl düşüneceklerini söyleyen gündem belirleme ve çerçeveleme süreçleriyle gerçekleştirirler (McCombs, 1992). Özellikle çerçeveleme, gerçekliğin belirli yönlerinin belirginliğini artırmayı (Entman, 1993) ve böylece algılanacak belirli bir anlamın önerilmesini (Gamson ve Modigliani, 1989) içerdiğinden, kitlelerin karmaşık konuları anlamlandırmasına büyük ölçüde müdahale edebilir. Göç konusu medyanın genel olarak belirli bir grup insan hakkında toplumsal bir gerçeklik inşa etmede (Iyengar, 1994; Kang vd., 2010) ve ev sahibi topluluklar için neyin veya kimin tehdit oluşturabileceği etrafında meydana getirilen genel anlatıyı şekillendirmede (Brader, Valentino ve Suhay, 2008) oynayabileceği rol açısından söz konusu etki için uygun bir vaka teşkil etmektedir. Göçmenler medyada çoğu zaman yeterince temsil edilmez, haberlerde yer aldıklarında ise nadiren olumlu bir şekilde temsil edilirler (Eberl vd., 2018). Benzer şekilde, göçmen krizinin medyada temsili, alıcı toplulukların göçmenlere yönelik olumsuz tutumları nasıl oluşturduğunun ve mevcut sorunları onların gelişiyi nasıl ilişkilendirdiğinin arkasında temel bir faktör haline gelmektedir (Aalberg, Iyengar ve Messing, 2012).

Mevcut çalışmalar, dünya çapında farklı zamanlarda ve bağlamlarda deneyimlendiği üzere, kitlesel medyada göçmenlerle ilgili yapılan haberlere olumsuz temsillerin hâkim olduğunu göstermektedir (Baker vd., 2008; Rojo ve van Dijk, 1997). Bu haberler, göçmenlerin hareketliliği ve entegrasyonundan kaynaklanan potansiyel tehditlerin olduğundan fazla görülmesine neden olur (Sides ve Citrin, 2007; Strabac, 2011; Vergeer, Lubbers ve Scheeper, 2000). Bu durum kısmen, haberlerin seçimi ve sunumunun krizler ve olumsuz resmetmeler tarafında olma eğiliminden kaynaklanmaktadır (Shoemaker ve Vos, 2009; Soroka ve McAdams, 2015). Araştırmalar, haberlerde kullanılan tondan bağımsız olarak, göç medyada ne kadar görünür hale gelirse, göç karşıtı tutumların da o kadar arttığını göstermektedir (van Klingeren vd., 2015). Ayrıca, medyanın haber sunumunda olumsuzluk olduğunda, bu durum tehdit algısının ve azınlıklarla ilgili olumsuz basmakalıp inanç ve düşüncelerin daha da artmasına neden olmaktadır (Schlueter ve Davidov, 2013).

Suriyeli göçmenler örneğinde, farklı bağlamlarda kitlesel medya kullanımına odaklanan çalışmalar, göçmenlerin ev sahibi topluluklara tehdit olarak gösterilmesine neden olan, basmakalıp inanışlara dayalı, olumsuz bir çerçeve kullanımının yaygınlığını ortaya koymaktadır (ör., Greussing ve Boomgaarden, 2017). Türkiye'nin bir ev sahibi ülke olarak en fazla Suriyeli göçmene sahip olduğu dikkate alındığında (Refugees and Asylum Seekers in Turkey, t.y.),

medya kullanımının Türkiye bağlamında Suriyelilerle ilgili algılanan tehditleri nasıl etkilediğini incelemek büyük önem taşımaktadır.

Önceki çalışmalar, Türkiye'deki ana akım medyada Suriyeli göçmenleri hedef alan ayrımcı söylemler yaratılmasının göçmenlere karşı düşmanlığı beslediğini ve bunun sonucunda ortaya çıkan olumsuz tutumlara gerekçe oluşturduğunu öne sürmektedir (Onay-Coker, 2019; Gölcü, 2018). Benzer şekilde, Türkiye'de Suriyeli göçmenlerle ilgili haberlere odaklanan çalışmalar, kullanılan çerçeveler kapsamında yoksulluk, sınıfa dayalı ayrımcılık, suç, güvenlik endişeleri, vb. sorunlar bakımından hem göçmenlerin günah keçisi ilan edildiğini, hem de ev sahibi topluluklar için yük ve tehdit oluşturan kurbanlar olarak gösterildiğini ortaya koymaktadır (bkz. Çağlar ve Özkır, 2014; Doğanay ve Keneş, 2016; Dimitrova, Ozdora-Aksak ve Connolly-Ahern, 2018; Göker ve Keskin, 2015; Sunata ve Yıldız, 2018; Yaylacı ve Karakuş, 2015). Göçmenler açısından, yakın zamana kadar insani olarak tanımlanabilecek anlatının kriz odaklı bir hale getirdiği (Koca Togral, 2016) olumsuz çerçeveleme, bu olumsuz resmetmenin ortasında hayatta kalmalarını zorlaştırarak Türkiye'deki göçmenlerin entegrasyonunu karmaşıktırmaktadır (ör., Narlı vd., 2020).

Göçmenlerin durumunda medya haberleri ve vatandaş tutumları arasındaki ilişkiyi inceleyen mevcut araştırmaların çoğu, ağırlıklı olarak gazete ve televizyon gibi geleneksel medya kuruluşlarına dayalıdır (bir inceleme için bkz. Eberl vd., 2018). Özellikle sosyal medyanın farklı aktörler tarafından kullanımının artışıyla değişen haber ekosistemi dikkate alındığında, çevrimiçi sosyal platformlar göçmenlerin nasıl gösterildiği ve algılandığı konusunda yakın ilgiyi hak etmektedir.

Bu platformlar geleneksel medyadan bazı önemli hususlar bakımından ayrılmaktadır. İçerik çeşitliliği, kontrol mekanizmalarının (örn. editör kadroları, sansür uygulayıcılar) farklılığı, içerik üreticiler, dağıtıcılar ve diğer kullanıcılar ile etkileşim olanakları gibi genel farkların yanı sıra, içeriği kopyalama, değiştirme ve içerik yaratılırken tasarlanan izleyici kitlesinden çok daha geniş bir kitleye ulaştırabilme, mevcut içeriklerin kalıcılığı ve bu içeriklere ulaşabilmenin kolaylığı gibi yenilikler bilgi dağıtım ve bilgi edinim süreçlerini temelden etkilemekte ve izleyici tecrübesini tercih ettiği medya türüne bağlı olarak farklılaştırabilmektedir (Binark, 2014; Boyd, 2010). Benzer şekilde bu gelişmeler, anlam yaratım gücünün ağırlık merkezinin değişmesini de mümkün kılmaktadır ve bu durum göçmenler gibi halihazırda dezavantajlı olan grupların temsili konusunda göz önünde bulundurulması gereken bir durumdur (Castells, 2009). Örneğin, geleneksel medyadaki göçmenlerle ilgili negatif temsilleri belgeleyen birçok çalışmanın aksine, Türkçe tweetler incelendiğinde, Suriyeli göçmenlere yönelik olumlu duygular sergileyen sosyal medya paylaşımlarının, olumsuz veya nötr bir tonu olan paylaşımlara göre sayıca daha fazla olduğu ortaya konmuştur (Ozturk ve Ayvaz, 2017).

Her ne kadar bu tip çalışmalar nadiren temsili örneklemeler üzerinde gerçekleşiyorsa da çevrimiçi platformların kitlesel medya kuruluşlarının yaptığı geleneksel haberlerde mevcut olmayabilecek ek bilgi kaynaklarıyla desteklenirken daha az düzenlendiği bilinmektedir (Kim, 2008). Sonuçta,

önceden bireylerin haber tüketimini ideal olarak gazetecilik normları üzerinden gerçekleşen bir kürasyon belirlerken (bkz. Chadwick, 2013), günümüzde bireylerin haberlere maruz kalma deneyimi sosyal bağlantılar ve değişen bilgi dağıtım ve bilgiye erişim pratiklerinin ışığında vuku bulmaktadır. Buna göre, kişisel tercihler, teknolojik beceriler, diğer kullanıcılardan gelen sosyal etki ve sosyal medya platformlarının işleyiş biçiminden kaynaklanan algoritmik kürasyon süreçlerinin bir kişinin çevrimiçi haber akışında hangi haberlerin görüneceğini belirleme konusunda oynadığı rol önemli hale gelmiştir (Thorson ve Wells, 2015). Bu bağlamda sosyal medyadan kasıt internet kullanıcıların kamuya tamamen ya da kısmen açık olan hesaplar açabildiği, diğer kullanıcılar ile bağlantı oluşturabildiği ve bu bağlantıları mümkün kılan etkileşimleri gözlemleyebildiği çevrimiçi servislerin bütünüdür (Boyd ve Ellison, 2007). Sosyal medyadaki algoritmalarının bu deneyimi sunarken nasıl işlediğine dair birçok bilinmeyen olmasına rağmen, bireyler sosyal bağlantılarına giderek daha fazla dayalı hale gelen, daha kişiselleştirilmiş bir haber deneyimine erişim sahibi olabilmektedir (Tewksbury ve Rittenberg, 2012).

Televizyon ve gazete gibi daha geleneksel medya ile karşılaştırıldığında, çevrimiçi ortamlar pek çoğunun düşündüğünden daha fazla bilgi çeşitliliği sağlamaktadır. (Bakshy, 2012). Çevrimiçi içerik üreticilerinin ve yayıcılarının benzeri görülmemiş bağımsızlığı, miktarı ve çeşitliliği düşünüldüğünde, çevrimiçi ortamlarda göçmenlere karşı daha fazla düşmanlık gözlemlenmesi beklenebilecektir. Bu nedenle, sosyal medya, kullanıcılarının anonimlik (bkz. Fox, Cruz ve Lee, 2015), devamlılık veya ölçeklenebilirlik (Boyd, 2010) gibi teknolojik sağlıkları kötüye kullananlar tarafından göçmenlere saldıran dezenformasyon uygulamalarının yanı sıra, etik olmayan ve rencide edici yorumlarla karşılaşma olasılığını artırabilir.

Bu bilgi ışığında, bu çalışmayı teşvik eden ana araştırma sorusunun medya kullanım sıklığının Türkiye vatandaşlarının göçmenlerden algıladığı tehdidi nasıl etkilediği olduğundan hareketle, yukarıda bahsi geçen medya kaynağı medya farklılaşması hesaba katılarak kitlesel medya ile sosyal medyanın Suriyeli göçmenlerle ilgili algılanan tehdit üzerindeki etkileri açısından farklılık göstereceği hipotezini kurulmaktadır. (H1).

Bir kavram olarak algılanan tehdit, belirsizliklerle ve bunların neden olduğu risklerle baş etmeyi içerir. Risklerle olan psikolojik deneyim, bilişsel önyargılar, kayıptan kaçınma ve duygular gibi öğeleri barındırmaktadır (bkz. Slovic, 2000). İnsanla ilgili bir değer tehlikede olduğu belirsiz durumlarla ilgili öznel yorumları ifade eden (Rosa, 2003) riskler algılanırken, kişiler farklı bilgi kaynaklarından erişebildikleri sinyalleri değerlendirmektedir. Göçmenler bağlamında, ev sahibi toplulukların vatandaşları, göçmenlerin statükoya eklenmesinin refahlarını, güvenliklerini, vb. tehdit etme riskini ne kadar çok gördüklerine dayalı olarak göçmenlerle ilgili sonuçlara varabilmektedir. Bu durumda, sorulması gereken şudur: Tehdit ve riskin algılanmasını içeren psikolojik süreçleri harekete geçiren sinyaller nereden gelir?

Literatürde, göçmen karşıtı duygulara ilişkin birbiriyle yarışan açıklamalar bulunmaktadır. İlk olarak, grup tehdidi bakış açısına göre (Blumer, 1958; Blalock, 1967; Bobo ve Hutchings, 1996) düşmanca duygular, demografik ve ekonomik yapıda meydana gelen ve egemen bir etnik

çoğunluğun statüsünü potansiyel olarak tehdit eden algılanan değişikliklere verilen yanıttır. İkinci olarak, sosyo-kültürel bakış açısı, yerli nüfuslara ait kültürel özelliklerin, sembollerin, yerleşik değerlerin veya bölgesel geleneklerin göçmen karşıtı duyguları teşvik edebileceğini öne sürer (Dixon ve Rosenbaum, 2004; Haubert ve Fussell, 2006). Üçüncü olarak ise, sosyal temas bakış açısı, ev sahibi topluluklar ile yeni gelenler arasındaki gerginliğin gruplar arası etkileşim eksikliğinden kaynaklandığını önermektedir (Allport, 1954; McLaren, 2003; Clayton, Ferwerda ve Horiuchi, 2019).

Bu çalışmada, göçmenlerle olan potansiyel veya fiili temasa ve bu temasın algılanan tehdidi şekillendirmede oynadığı role ilişkin üçüncü açıklamaya odaklanılmaktadır. Tehdit uyandıran uyarılara maruz kalma hali, bireylerin sonuçlara varmak için ilk elden deneyimleri ve gözlemlerinden yola çıkmalarına imkân vererek, bireylerin onlara karşı tutumlarını belirleyebilmektedir (Bornstein, 1989; Zajonc, 1980). Buna göre, sosyal temas hipotezi, damgalanan bir grubun üyeleriyle temas kurmanın, söz konusu temas her iki grubun üyelerini iş birliği veya eşitlik uyandıran durumlara getiren şartlar altında gerçekleştiğinde, onlara karşı olumlu tutumlar doğurabileceğini öne sürmektedir (Allport, 1954). Bu fikri Türkiye'deki göçmenlere karşı benimsenen tutumlar bağlamında test eden yakın tarihli bir çalışma, göçmenlerle günlük hayatta kurulan temasın algılanan tehditte bir düşüş sağlayarak Suriyeli göçmenlere karşı daha az olumsuz tutumlarla ilişkili olduğunu göstermektedir (Çırakoğlu, Demirutku ve Karakaya, 2020).

Yukarıda incelenen literatür, sosyal aktörlerin ve bağlamların, bireylerin yorumladığı risk sinyallerinin yoğunlaşması veya zayıflamasında kilit rol oynayan sosyal güçlendirme istasyonları görevi gördüğünü öne süren sosyal risk genişletme çerçevesi (social amplification of risk framework) ile uyumludur (Kasperson vd., 1988).² Bu genişletme süreci temel olarak, bireylere medya gibi söz konusu istasyonlar üzerinden hangi risk özelliklerinin sunulduğunu belirler. Bu nedenle, göçmenlerden gelen potansiyel tehditlerin algılanması açısından, bireyler tehdidin yakınlığı, medya ilgisi, sonuçların eşitliği, vb. risk özellikleri hakkında bilgi edinmek için ya yakın sosyal çevrelerinden ya da medyadan faydalanılmaktadır. Bu faydalanmanın bireylerin yaşadığı yere bağlı olarak değişebileceğini, günlük hayatta göçmenlerle rastgele karşılaşma veya onlara bu tür erişimi olan kişileri tanıma şansı daha yüksek olan yerlerde yaşan kişilere kıyasla, göçmenlerle sosyal temas kurma olasılığı görece düşük kişilerin sosyal güçlendirme istasyonları üzerinden aracılık edilen bilgileri daha çok kullanması gerektiğini öne sürmekteyiz.

Buna göre, medya kullanımı ve göçmenlerle ilişkili algılanan tehdit arasındaki ilişkinin katılımcıların yaşadığı yere koşullu olduğu ileri sürülmektedir (H2). Diğer bir deyişle, Suriyeli göçmenlerin sayısının veya yoğunluğunun azlığı nedeniyle günlük hayatta göçmenlerle temas kurma olasılığının düşük olduğu yerlerde, algılanan tehdidin belirlenmesinde medya kullanımının daha güçlü bir etkiye sahip olması beklenmektedir. Hipotezlere uygun olarak, bu

2 Bu çerçeve başlangıçta sağlık, çevre ve teknoloji gibi konularla ilişkili risklere yönelik olarak geliştirilmiş olsa da diğer risk türlerine uyarlanabilirliği belgelendirilmiştir (İbrahim ve Howarth, 2018; Pidgeon, Kasperson ve Slovic, 2003).

önerilen düzenleyici etkinin kitlesel medya ile sosyal medya kullanımı arasında farklılık gösterip göstermediği de araştırılmaktadır.

3. Araştırma Tasarımı

Önceki bölümlerde ortaya koyulan ana araştırma sorusu ve kuramsal yapıdan tezahür eden hipotezlerin (H1: kitlesel medya ile sosyal medya kullanımının bireylerin Suriyeli göçmenlerle ilgili tehdit algılarını farklılaştıracağı, H2: medya kaynağı ve göçmenlerden algılanan tehdit arasındaki ilişkinin bireylerin bulunduğu yere koşulluluğu) test edilmesi için, 2017 yılında Türkiye’de orijinal bir kamuoyu verisi toplanılmıştır. İstanbul, Gaziantep ve Diyarbakır olmak üzere üç şehirden rastlantısal seçilen vatandaşlardan oluşan bir örnekleme yüz yüze anketler gerçekleştirmeye yönelik bir strateji benimsenmiştir. Bu karma örneklem stratejisinin izlenme nedeni, Suriyeli göçmenlerin büyük çoğunluğunun resmi göçmen kamplarında değil büyük şehirlerde yaşadığı (İçduygu, 2015; Kirişçi, 2014) dikkate alındığında, yoğun göçmen akınına maruz kalan şehirlerde ve sınır bölgelere yakın yaşayan yeterli sayıda kişinin katılımını sağlamaktır. Şehirleri seçmede kullandığımız kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemi ve her şehirden katılımcıları seçmek için kullandığımız rastlantısal örnekleme sayesinde, örnekleminiz seçilen şehrin fiili etnik ve sosyoekonomik dağılımını temsil etmektedir. Bu örneklem seçim yöntemlerine dayalı olarak, Suriye’de çatışmanın hala devam ettiği ve Suriye ile Türkiye arasındaki sınırın hala çok sayıda göçmen tarafından geçildiği 24 Aralık 2016 ve 22 Ocak 2017 tarihleri arasındaki dönemde, 18 yaşını geçmiş 1,136 katılımcı (İstanbul (N=518), Gaziantep (N=315), Diyarbakır (N=303)) ile görüşülmüştür.

Şehirler içinde temsili örnekleme sağlayabilmek için üç şehirden toplamda 141 ilçe rastlantısal olarak seçilmiştir. Seçilen her ilçenin sokak listelerine ilişkin resmi kayıtlardan rastlantısal olarak dört sokak, daha sonra da rastlantısal seçilen her bir sokaktan iki hane röportaj yapılmak üzere yine rastlantısal bir şekilde seçilmiştir. Haneden yanıt alınmaması durumunda, anket görevlisi üç hane atlayarak dördüncü haneyle görüşmüştür. Röportajlar yalnızca hane üyeleriyle gerçekleştirilmiştir. Toplamda 31 anket görevlisi röportajları gerçekleştirmiştir ve bunlar Infakto tarafından, şehirlerin ve ilçelerin etnik ve dini özelliklerini temsil edecek şekilde dikkatle seçilmiştir. Anketi tamamlayan bir anket katılımcısıyla gerçekleştirilen ortalama röportaj süresi 19 dakikadır.

3.1. Değişkenler

3.1.1. Bağımlı Değişken

Katılımcıların göçmenlere yönelik tutumlarını, göçmenleri ulusal güvenlik, ülke ekonomisi ve vatandaşların refahı açısından tehdit olarak görme konusundaki değerlendirmeleri kullanarak ölçülmektedir. Yanıt seçenekleri, 1 ‘kesinlikle katılmıyorum’ ve 5 ‘kesinlikle katılıyorum’ değerleri arasında uzanan beş kademeli Likert ölçeği üzerinde verilmiştir. Bu nedenle, daha yüksek değerler

katılımcıların daha yüksek tehdit algısını temsil eder. Her soruyu tek tek kullanmaktansa, ana bağımlı değişkenimiz olarak tek bir tehdit algısı boyutu oluşturmak için bir kâşif faktör analizi gerçekleştirilmiştir. Faktör analizine göre, bu üç öge, *algılanan tehdit* olarak ifade ettiğimiz tek bir temel boyuta yüklenmektedir. Varimax rotasyonlu açımlayıcı faktör analizinin ardından, normalleştirilen tehdit algısı puanları kestirilerek - 2.64 ve 1.56 arasında uzanan bir sürekli bağımlı değişken elde edilmiştir. Analizler ayrıca, sağlamlık kontrolleri kapsamında her tehdit sorusu ayrı ayrı kullanarak da gerçekleştirilmiştir.

3.1.2. Bağımsız Değişkenler

Bu çalışmada iki bağımsız değişken seti bulunmaktadır. İlk bağımsız değişken seti kullanıcıların kendi beyanlarına dayanan ve siyasetle ilgili haber ve bilgi almak için medya kullanım sıklığından elde edilmiştir. Katılımcılara “Siyasetle ilgili haberleri ne sıklıkla sayacağım medya araçlarını kullanarak takip ediyorsunuz?” şeklinde sorulmuş ve Gazeteler (internetteki baskıları dahil), Televizyon (internetteki yayınları dahil) ve Twitter, Facebook gibi sosyal medya siteleri seçenekleri verilmiştir. Yanıtlar “1 – hiç” ile “7 – her gün” arasındaki değerlerden oluşan yedi kademeli bir Likert ölçeği üzerinde verilmiştir; bu nedenle, puan ne kadar yüksekse, ilgili aracın siyasi bilgi edinme amaçlı kullanımı o kadar sıktır. Bu değişken siyasetle ilgili haber ve bilgi kavramını göçmenlerle ilgili olanlarla sınırlandırmadan genel bir şekilde sunduğundan bulgular bu bilgi ışığında yorumlanmalıdır.

Esasen koşullu etki ölçümü için gerekli olan ikinci bağımsız değişken seti için, anketin gerçekleştirildiği şehirlerin analizde ikili değişkenler olarak ayrı ayrı kullanılabilmesi için her bir şehrin *İstanbul*, *Diyarbakır* ve *Gaziantep* olarak kuklaları çıkarılmıştır. Düzenleyicilik modellerinde, Gaziantep tüm göçmenlerin ilk olarak giriş yaptığı sınıra yakın bir şehir olduğundan, modellerde görüşülen kişi Gaziantep'tense bir, Diyarbakır veya İstanbul'dan ise değişken sıfır olarak kodlanmış ve bundan dolayı da temel olarak Gaziantep'te yaşamının etkisi tablolarda raporlanmış bulunmaktadır.

3.1.3. Kontrol Değişkenleri

Kişilerin tehdit algılarını etkileyebilecek diğer yönleri hesaba katabilmek için, modellere bireylerin göçmenlere olan olası tutumlarını açıklayabilecek diğer kontrol değişkenlerini de dahil edilmiştir. İlk olarak, katılımcıların istihdam durumları ile yaş, cinsiyet, eğitim durumu, yaşanan sosyal alan (kentsel veya kırsal yaşam) ve gelir düzeyi gibi bir dizi demografik değişkeni dikkate alınmaktadır. Katılımcıların siyasi görüşlerini şekillendiren faktörleri temsil eden ikinci bir kontrol değişken seti de ha keza istatistiki modellere eklenmiştir. Örneğin, etnik kimliği ve dindarlığı (0 – hiç dindar değil; 10 – çok dindar) kontrol ediyoruz. Ayrıca, sırasıyla 0-10 ve 1-4 aralıkları arasında uzanan egosantrik (bireyin kendi durumuna ilişkin öz değerlendirmesi) ve sosyotropik (bireyin ulusal duruma ilişkin öz değerlendirmesi) durum değerlendirmeler de eklenmektedir. Son olarak da yüz yüze röportaj sırasında yalnız olmayan katılımcılara kıyasla

nasıl yanıt verdiklerini incelemek için katılımcıyla tek başına görüşülüp görüşülmediğini belirlemeye yönelik bir kontrol değişkeni eklenmiştir. İstatistiksel analizlerde kullanılan her bir değişkenle ilgili özet istatistikler Tablo 1’de açıklanmıştır.

3.2. Modelleme Stratejisi

Bağımsız değişken, yani Suriyeli göçmenlerden kaynaklı algılanan tehdit, sürekli bir ölçüm olup üç anket sorusunu kullanarak hesaplanan faktör puanlarıyla oluşturulmuştur; daha yüksek değerler daha yüksek tehdit algısına işaret etmektedir. Kişilerin kendi beyanlarına göre medya kullanım tarz ve sıklıklarının ve yaşadıkları bağlamın Türkiye’deki Suriyeli göçmenlere ilişkin tehdit algısını açıklamada oynadığı rolü öngörmek için en küçük kareler (ordinary least squares – OLS) regresyonu yapılmaktadır. Alternatif olarak, sonuçların sağlamlığını test etmek adına önce bağımlı değişkeni yaratan sorular tek tek ve sonra da üç temel değişkeni toplayarak elde edilen üçten on beşe uzanan bir endekste sıralı lojistik regresyon (ordered logistic regression – OLR) kullanılarak analizler tekrarlanmıştır. Özetlemek gerekirse bağımlı değişkenin operasyonelasyonu ve seçilen istatistiki kestiricilerden bağımsız sonuçlar aynı şekilde kalmıştır. Bu nedenle, aşağıdaki bölümde ağırlıklı olarak, bağımlı değişken olarak öngörülen faktör puanlarının kullanıldığı OLS tahminlerinden elde edilen bulgular raporlanmaktadır.

Tablo 1. İstatistiki Analizde Kullanılan Değişkenlerin Özeti

Değişkenler	Ortalama	Std. Sapma	Min.	Max.	N
Ulusal güvenliğe tehdit	3.667	1.329	1	5	1095
Ekonomik düzene tehdit	3.864	1.284	1	5	1099
Sosyal düzene tehdit	3.784	1.287	1	5	1099
Tehdit algısı (Faktor)	0	1	-2.644	1.559	1072
Gelir seviyesi	4.597	2.466	1	10	1015
Gaziantep	0.277	0.448	0	1	1136
İstanbul	0.456	0.498	0	1	1136
Diyarbakır	0.267	0.442	0	1	1136
Kürt	0.346	0.476	0	1	1125
Ayrımcılığa uğramış	0.141	0.348	0	1	1091
Erkek	0.51	0.5	0	1	1136
Çalışan (sabit gelirliler)	0.468	0.499	0	1	1117
Kentli	0.878	0.328	0	1	1136
Yaş	37.621	13.372	18	77	1136
Eğitim	4.175	1.515	1	8	1134
Dindarlık	6.684	2.36	0	10	1109
Kişisel durum analizi	5.374	2.92	0	10	1133
Toplumsal durum analizi	2.149	1.091	1	4	1095
Yalnız görüşülmüş	0.75	0.433	0	1	1136

4. Ampirik Bulgular

Tablo 2’de, birinci hipotezle ileri sürülen iddialar incelenmekte ve farklı medya kaynaklarının Suriyeli göçmenlerden algılanan tehdide yaptığı katkıların değişkenlik gösterdiği görülmektedir. Sonuçlar siyasi haberler almak için kitlesel medya ve sosyal medya kullanımının göçmenlerle ilgili tehdit algısını farklı şekilde etkilediğini ortaya koymaktadır. Buna göre, siyasi haberleri takip etmek için hem televizyon hem de gazete kullanmanın göçmenlerden daha fazla tehdit algılanması ile ilişkili olduğu sonucu çıkmaktadır (Model 1-4). Analizlerde en küçük kareler (OLS) kestiricisi kullanıldığından, katsayıların yorumlanması başlangıçta kolay gibi görünmekte; ancak bağımlı değişkenimizin 0 ortalama ve 1 standart hatası ile standartlaştırılarak kestirilmiş faktör analizi puanları olduğu göz önüne alındığında, Şekil 1’de etkilerin boyutunu açıklanmış bulunmaktadır. Şekil 1’de en üstte yer verilen iki grafik haber almak için sırasıyla televizyon ve gazete kullanma sıklığının göçmenlerden algılanan tehdit üzerindeki etkisini açıkça göstermektedir. Biri hiç televizyon izlemeyen, diğeri ise her gün televizyondan haber takip eden iki farazi birey arasında, algılanan tehditte 2.5 puanlık bir standart sapma değişikliği söz konusuysen bu bireylerden ikincisi Suriyeli göçmenlerden daha fazla tehdit algılamaktadır. Somut sonuçlar, söz konusu ortalama bireyler arasında neredeyse 2.5 puanlık bir standart sapma değişikliğinin ortaya konulduğu gazete kullanımı için de geçerlidir.

Bunun aksine, sosyal medya bireylerin göçmenlerden algılanan tehdidin şekillendirilmesi açısından farklı bir ortam sunmaktadır. Model 5 ve 6’da açıklandığı üzere, siyasi haber almak için sosyal medya sitelerini daha az kullananlara kıyasla, bu siteleri düzenli olarak takip edenler daha yüksek tehdit algısı ifade etmemektedir. Bununla birlikte, televizyon ve gazete dahil tüm medya araçlarının kullanımının kontrol edildiği tam modellerde (Model 7 ve 8), sosyal medyanın tehdit algısına olumlu bir katkısı olduğunu ve diğer tüm bulguların geçerliliğini sürdürdüğünü görüyoruz. Şekil 1’de altta yer verilen grafikte, $p < 0.05$ ’de bir tek kuyruklu testte göçmenlerden tehdit algısında önemli bir değişim gözlemliyoruz. Buna göre, haber almak için sosyal medya kullananların Suriyeli göçmenlerden tehdit algısı, sosyal medyayı daha az kullananlara veya hiç kullanmayanlara kıyasla önemli ölçüde daha azdır. Bu bulgular dikkate alındığında, kitlesel medya kullanımının hem istatistiksel hem de somut olarak algılanan tehditle ilişkili olduğu, bununla birlikte sosyal medyanın algılanan tehdidi azalttığı sonucuna varılabilir.

Tablo 2. Siyasi Haber Edinme Kaynaklarının Göçmenlerden Algılanan Tehdide Etkisi

Bağımsız D.: Tehdit Algısı	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
TV	0.059*** (0.014)	0.064*** (0.016)					0.048** (0.016)	0.052** (0.018)
Gazete			0.045*** (0.012)	0.054*** (0.015)			0.043** (0.016)	0.047** (0.018)
Sosyal Medya					0.007 (0.012)	0.009 (0.014)	-0.028* (0.014)	-0.028 ⁺ (0.016)
Türk		0.098 (0.078)		0.106 (0.078)		0.125 (0.079)		0.083 (0.078)
Dindarlık		0.002 (0.015)		0.013 (0.014)		0.018 (0.014)		-0.002 (0.015)
Kişisel durum analizi		-0.037** (0.012)		-0.033** (0.012)		-0.035** (0.012)		-0.033** (0.012)
Toplumsal durum analizi		-0.202*** (0.033)		-0.200*** (0.033)		-0.210*** (0.033)		-0.195*** (0.033)
Ayrımcılığa uğramış		0.068 (0.103)		0.090 (0.103)		0.092 (0.104)		0.071 (0.103)
Erkek		-0.053 (0.075)		-0.064 (0.076)		-0.030 (0.076)		-0.066 (0.076)
Çalışan (sabit gelirli)		-0.141 (0.079)		-0.199* (0.079)		-0.182* (0.080)		-0.159* (0.080)
Gelir seviyesi		-0.033* (0.015)		-0.035* (0.016)		-0.029 (0.016)		-0.037* (0.016)
Kentli		-0.019 (0.107)		-0.048 (0.108)		0.005 (0.108)		-0.054 (0.108)
Yaş		-0.002 (0.003)		-0.002 (0.003)		-0.002 (0.003)		-0.003 (0.003)
Eğitim seviyesi		0.051* (0.025)		0.030 (0.026)		0.056* (0.027)		0.043 (0.027)
Yalnız görüşülmüş		-0.108 (0.081)		-0.067 (0.081)		-0.084 (0.082)		-0.076 (0.082)
Sabit	-0.328*** (0.085)	0.395 (0.221)	-0.163** (0.054)	0.567** (0.218)	-0.023 (0.053)	0.525* (0.222)	-0.315*** (0.087)	0.494* (0.224)
N	1085	904	1085	904	1082	902	1081	901
R ²	0.016	0.120	0.012	0.118	0.000	0.105	0.023	0.127

Standart hatalar parantez içinde, ⁺ p<0.05 (tek kuyruklu); * p<0.05, ** p<0.01, *** p<0.001

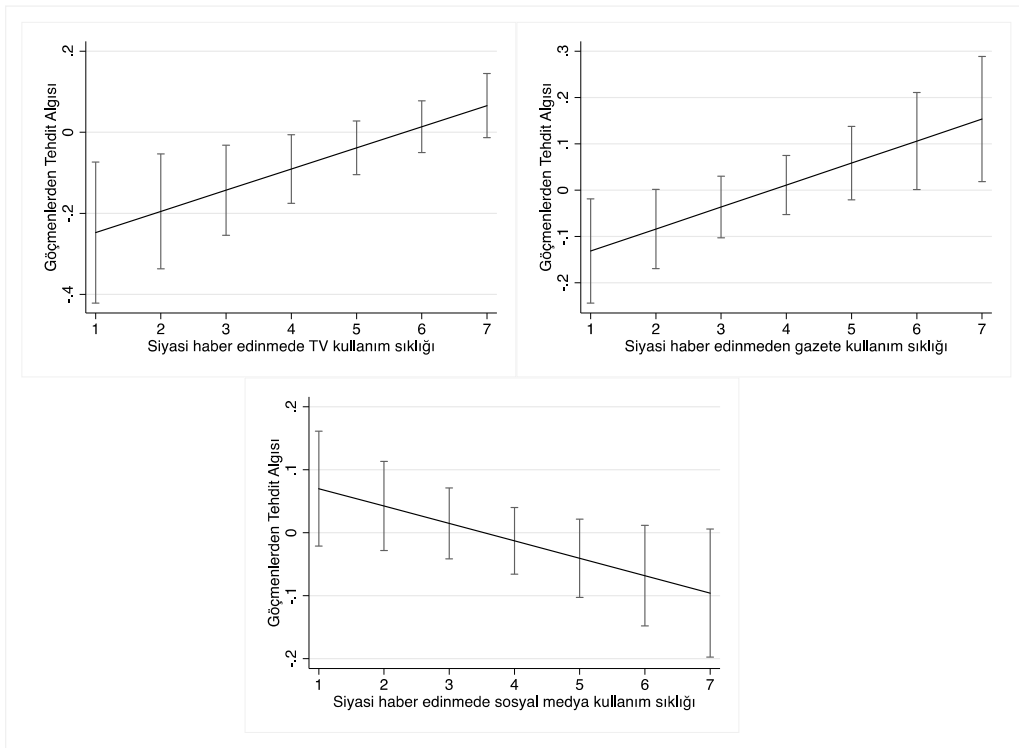
İlk hipotezi doğruladıktan sonra, kişilerin yaşadığı yerin düzenleyici (*moderating*) etkisi yarattığını öne süren ikinci hipoteze ilişkin ampirik bulgulara geçilebilir. Yukarıda öne sürüldüğü gibi, doğrudan ve medya aracılığıyla temas bireylerin göçmenlerle ilgili algılarını etkileyebilir; bu nedenle, bilgi kaynaklarının etkisi ile şehir kuklaları arasında etkileşim gözlemlenebilir. Dolayısıyla, bir diğer açıklayıcı değişkeni, yani Suriye-Türkiye sınırında bulunan ve göçmenlerin büyük kısmına ev sahipliği yapan Gaziantep'te yaşamak, modele kurucu bir koşul olarak eklenmiştir.

Mart 2018 itibariyle, Gaziantep'in toplam nüfusunun yaklaşık %20'si Suriyeli göçmenlerden oluşmaktadır. Bununla birlikte, Suriyeli göçmenlerin oranı İstanbul ve Diyarbakır'da sırasıyla yüzde 5 ve yüzde 2'dir.³ Tablo 3'teki modellerde, göçmenlerle sıklıkla doğrudan temas yaşama olasılığı daha yüksek olan vatandaşlara sahip Gaziantep'te yaşamının etkisini, Diyarbakır ve

3 Bu şehirlerdeki göçmen sayısını ve bunların toplam nüfusa oranını açıklayan rakamlar şu kaynaklardan alınmıştır: http://www.goc.gov.tr/icerik3/gecici-koruma_363_378_4713

İstanbul ile karşılaştırılarak görülmektedir. Bulgular tüm modellerde, sosyal temas argümanına uygun olarak, Gaziantep'ilerin Suriyeli göçmenlerden daha az tehdit algıladığını göstermektedir. Göçmenler Gaziantep'te günlük hayatta daha fazla görünürlüğe sahip olduğundan, Gaziantep'iler göçmenlerden gelen mevcut tehditle ilgili yargılarda bulunurken, onlarla ilgili araçlar üzerinden ulaşan olumsuz temsillerden daha fazlasına erişebilmektedir. Bu nedenle, bulgularımız, tehdit algısının doğrudan sosyal temas olasılığının artmasıyla azaldığını ortaya koymaktadır.

Şekil 1. Siyasi Haber Edinme Kaynaklarının Göçmenlerden Algılanan Tehdide Etkisi

Kitlesel medya kullanımının Gaziantep ile Diyarbakır ve İstanbul'da yaşamaya bağlı istatistiksel ve somut etkisini yorumlamak için, elde edilen sonuçlar Şekil 2'de sunulmaktadır. Burada, bağımlı değişken yukarıda açıklandığı gibi - 2.3 ve 1 arasında uzanan algılanan tehdittir. Öncelikle, siyasi haberlere ulaşmak için kitlesel medya araçlarının daha az veya sık kullanılmasının İstanbul veya Diyarbakır'daki tehdit algısını değiştirmedeği görülmüştür. Bu nedenle, bu şehirlerde yaşayanların tutumları halihazırda şekillenmiştir ve daha fazla habere maruz kalmak algılanan tehdit üzerinde bir etki yaratmamaktadır. Öte yandan ilginç bir şekilde, televizyon ve gazete üzerinden aracılı siyasi bilgilere daha fazla maruz kalmanın, göçmenlerle temas kurma olasılığı daha yüksek olan Gaziantep sakinlerinin tehdit algısını önemli ölçüde artırdığı görülmektedir (hiç televizyon

kullanmayanlar arasında – 1.05'ten, televizyonu her gün siyasi bilgi edinmek için kullananlarda 0.1'e). Diğer bir deyişle, ulusal olarak yayınlanan çerçevelere maruz kalmanın bireylerin endişesini artırdığı ve bunların yokluğunun bireyleri aynı endişeler konusunda daha olumlu hale getirdiği sonucuna varmanın yanlış olmayacağı söylenebilir. Bu nedenle, göçmenlerle televizyon veya gazetelerin etkisi olmaksızın doğrudan kurulan temas, onların algılanmasında hafifletici bir faktördür. Bununla birlikte, biri doğrudan temas, diğeri ise medya aracılığıyla temas halinde olan, fakat kitlesel medyayı eşit olarak tüketen iki şehir sakinini karşılaştırdığımızda sonuçlar daha ilginç hale gelmektedir. Bu iki şehir sakini tipi arasındaki fark yok olmakta, doğrudan temas kurma olasılığı daha yüksek olan (Gaziantep'te yaşayan) birey, medya aracılığıyla temas kurma olasılığı daha yüksek olanla (Diyarbakır veya İstanbul'da yaşayan) benzer tutumlar ortaya koymaktadır.

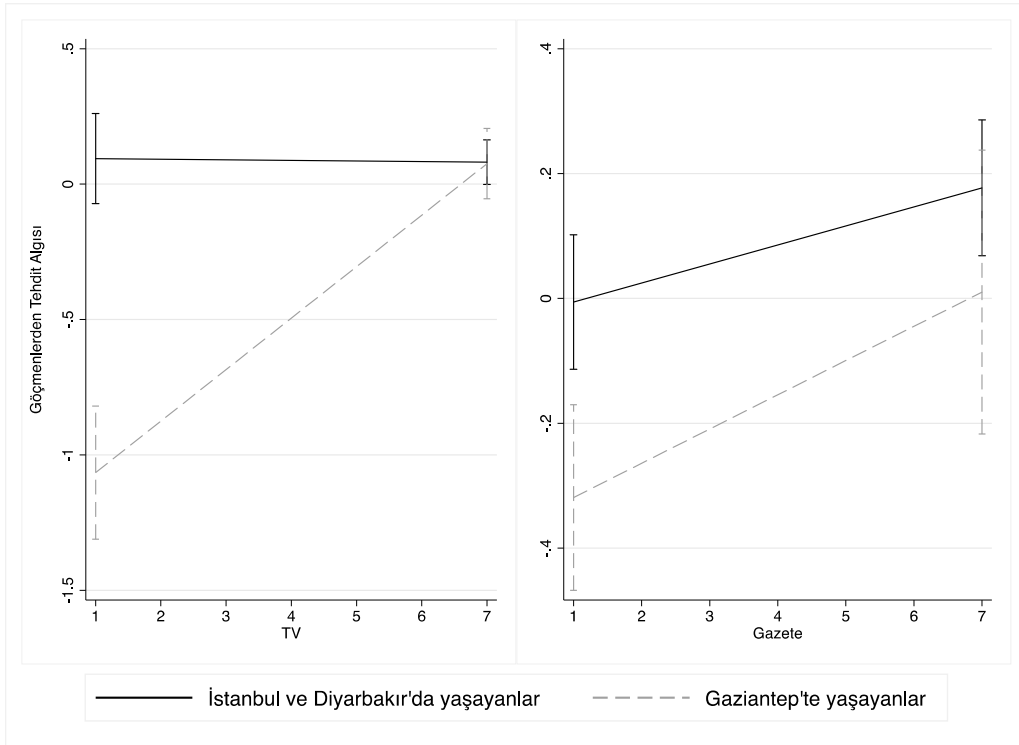
Tablo 3. Aracılı Temasın Algılanan Tehdit Üzerindeki Doğrudan Temasa Bağlı Etkisi

Bağımsız D.: Tehdit Algısı	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
Gaziantep X TV	0.192*** (0.030)	0.190*** (0.032)				
Gaziantep X Gazete			0.024 (0.029)	0.014 (0.032)		
Gaziantep X Sosyal Medya					0.031 (0.025)	0.008 (0.027)
TV	-0.002 (0.017)	-0.007 (0.019)				
Gazete			0.030* (0.014)	0.044** (0.017)		
Sosyal Medya					-0.002 (0.014)	0.006 (0.017)
Gaziantep	-1.352*** (0.179)	-1.334*** (0.195)	-0.338** (0.115)	-0.313* (0.128)	-0.403*** (0.116)	-0.327* (0.129)
Türk		0.197* (0.079)		0.179* (0.081)		0.199* (0.081)
Dindarlık		-0.007 (0.014)		0.011 (0.014)		0.015 (0.015)
Kişisel durum analizi		-0.035** (0.012)		-0.032** (0.012)		-0.032** (0.012)
Toplumsal durum analizi		-0.172*** (0.032)		-0.186*** (0.033)		-0.194*** (0.033)
Ayrımcılığa uğramış		0.059 (0.101)		0.058 (0.103)		0.055 (0.104)
Erkek		-0.073 (0.074)		-0.062 (0.076)		-0.032 (0.076)
Çalışan (sabit gelirli)		-0.105 (0.078)		-0.191* (0.079)		-0.177* (0.079)
Gelir seviyesi		-0.049** (0.016)		-0.051** (0.016)		-0.048** (0.016)
Kentli		0.046 (0.105)		-0.058 (0.108)		-0.013 (0.108)
Yaş		-0.002 (0.003)		-0.002 (0.003)		-0.002 (0.003)
Eğitim seviyesi		0.056* (0.025)		0.033 (0.026)		0.055* (0.026)
Yalnız görüşülmüş		-0.034 (0.079)		-0.039 (0.081)		-0.049 (0.082)
Sabit	0.096 (0.100)	0.729*** (0.221)	-0.036 (0.066)	0.673** (0.221)	0.093 (0.063)	0.643** (0.227)
N	1085	904	1085	904	1082	902
R ²	0.068	0.165	0.026	0.129	0.019	0.119

Standart hatalar iparantez içinde, * p<0.05, ** p<0.01, *** p<0.001

Ana bulguların yanı sıra, Tablo 2 ve 3'te yer verilen sonuçlarımız istihdam durumu, gelir ve eğitim seviyeleri ve mevcut koşulların hem egosantrik hem de sosyotropik değerlendirmelerinin de bireylerin Suriyeli göçmenlerden algıladığı tehdidi etkilediğini göstermektedir. Buna göre, çalışan katılımcılar ve gelir seviyesi daha yüksek katılımcılar, düşük gelirli veya işsiz olanlara kıyasla ekonomik güvenlik açısından daha iyi bir konumda olduğundan, göçmenlerden daha az tehdit algılamaktadır. Ayrıca, beklendiği üzere, daha eğitilmiş bireyler göçmenlerden daha az tehdit algıladığını ifade etmiştir. Son olarak, şaşırtıcı olmayan bir şekilde, kendi kişisel veya toplumsal durumu hakkında daha olumlu düşünen bireylerin göçmenlerden tehdit algılama olasılığı daha düşüktür. Etnik köken, yaş, kentsel alanda yaşama ve cinsiyet gibi diğer demografik değişkenlerin göçmenlerden algılanan tehdit üzerinde bir etkisi bulunmamaktadır.

Şekil 2. Aracılı Temasın Algılanan Tehdit Üzerindeki Doğrudan Temasa Bağlı Etkisi

5. Sonuç

Bu çalışmada, Türkiye özelinde ev sahibi toplumun Suriyeli göçmenlerle ilgili tehdit algılarına odaklanmış bulunmaktayız. Medya türünün tehdit algılarındaki rolünü ve göçmenlerle ilgili risk sinyallerine erişim türünün bu ilişki üzerindeki düzenleyicilik etkisi incelenerek, göçmenleri

kimin, ne ölçüde ve hangi şartlar altında tehdit olarak gördüğü araştırılmıştır. Mevcut durumda 3,5 milyondan fazla Suriyeliye ev sahipliği yapan Türkiye’de Aralık 2016 – Ocak 2017 tarihleri arasında gerçekleştirilen orijinal bir kamuoyu çalışması kullanılarak, kuramsal altyapı sonucunda ortaya konan hipotezler Türkiye gibi oldukça ilgili bir bağlamda test edilmiştir.

Ana bulguları tekrar etmek gerekirse, öncelikle, siyasi bilgi edinmek için sıklıkla kitlesel medya kullanılmasının Suriyeli göçmenlerle ilgili daha fazla tehdit algısına yol açarken, sıklıkla sosyal medya kullanımının Suriyeli göçmenlerle ilgili daha az tehdit algılanmasına yol açtığı tespit edilmiştir. İkinci olarak, medya kullanım sıklığının tehdit algısı üzerinde gösterdiği bu etkinin, katılımcıların nerede yaşadığına bağlı olduğu ortaya koyulmuştur. Bulgulara göre, Gaziantep’te yaşamak (göçmenlere daha yüksek doğrudan maruz kalma olasılığı barındırması nedeniyle) televizyon kullanımı arttıkça tehdit algısında artışa neden olmakta, bununla birlikte, televizyon kullanımı, tehdit algısı halihazırda yüksek olan İstanbul ve Diyarbakır sakinlerinin algıladığı tehditte bir fark yaratmamaktadır. Sonuç olarak, anket sonuçları göçmenlerle doğrudan temas olasılığının daha düşük olduğu yerlerde tehdit algısının daha yüksek olduğunu ortaya koymaktadır. Buna göre, Gaziantep’e kıyasla kişi başına düşen göçmen sayısının çok daha düşük olduğu İstanbul ve Diyarbakır gibi şehirlerde, şehir sakinleri arasında görülen tehdit algısı daha yüksektir. Bunun aksine, Gaziantep Suriye sınırına yakınlığı nedeniyle en yüksek göçmen oranlarını barındırdığından, bu şehrin günlük hayatlarında göçmenlere maruz kalma olasılığı daha yüksek olan sakinleri, İstanbul ve Diyarbakır sakinlerine kıyasla, Suriyeli göçmenlerden önemli ölçüde daha az tehdit algılamaktadır. Bu farklılık bir düzenleyici etki analizi üzerinden incelendiğinde, kitlesel medya kullanımının etkisi sosyal bağlama bağlıyken, sosyal medya etkisinin katılımcıların yaşadığı yere göre değişmediği görülmektedir.

Sosyal medyanın etkisinin neden konuma göre değişmediği sorusu üzerinde daha fazla düşünülmelidir. Olası cevaplardan biri, bu platformlardaki potansiyel yüksek bilgi karışıklığı dikkate alındığında, göçmenlerle ilgili haberlerin ve bilgilerin kitlesel medya kuruluşlarında olduğu kadar öne çıkmayabileceğidir. Sonuçta, ilgili haberlerin sıralaması ve zamanlamasının yanı sıra görsel-işitsel öğelerin profesyonel gazetecilik kürasyonu, göçmenlerle ilgili bilgiler aktarılırken çerçevelerin özel vurgularını güçlendirebilir. Ayrıca, gazeteler açısından, gazetelerin göçmenleri içeren, belirli bir yere özgü haberler yapan bölgesel ekleri, sosyal medyanın aksine, belirli yerlerde tehdit algılarının şekillendirilmesinde daha belirgin bir iz bırakabilir. Benzer şekilde, olumsuz çerçevelerin daha önce belgelenmiş olan sistematik kullanımı, üretim süreçlerine dahil olan gazetecilik uygulamaları nedeniyle kitlesel medyada sosyal medyaya göre daha güçlü bir etki yaratabilir; aynı haberlerle ilgili, sıradan vatandaş yorumlarının eşlik ettiği sosyal medya mesajları, potansiyel olarak oldukça ilgisiz içerikle ilgili bilgi seli içinde kaybolup gidebilmektedir.

Çalışmanın yöntemsel sınırlarından kaynaklanan ve ampirik bulgularımız yorumlanırken göz önüne alınması gereken bazı hususları belirtmek yerinde olacaktır. Öncelikle araştırmanın ana bağımsız değişkenlerinden olan medya kullanımı özel olarak takip edilen televizyon kanalı, gazete web siteleri vb. konusunda bir bilgi vermediğinden bulgularımız üzerinden maruz kalınan içerik tiplerinin bireylerin göçmenleri nasıl algıladığı konusunda bir yorumda bulunmak mümkün

değildir. Bu durum halihazırda sunulan araştırma sorusunun dışında kalıyor olsa da bulgularımız ışığında gelecekte yapılacak çalışmalarda ele alınması gereken bir konu olarak öne çıkmaktadır. Zira bireylerin sosyal medya tecrübelerini şekillendiren bireysel ve algoritmik kürasyonun kullanıcıların çok farklı içeriklere maruz kalmasını şekillendiriyor olması bu durumun çoklu metodlar kullanılarak çalışmasını gerektirmektedir. Benzer şekilde gazete ve televizyon gibi geleneksel medya türlerinin hangi süreyle hangi kaynaklar üzerinden takip edildiğinin analizi mevcut çalışmanın bulgularını tamamlar nitelikte olacaktır.

Bunlara ek olarak, belirli medya çerçevelerinin konuma dayalı etkilerine ilişkin araştırmaların hem göçmenlerin hem de yerli halkın doğrudan ve aracılı deneyimlerini şekillendirmede rol oynayabilecek daha fazla ilginç yerel örüntüyü ortaya çıkaracaktır. Böyle bir araştırma ayrıca, süregelen göçmen krizine dair gözlemsel açıklamalar ile mevcut çerçeve analizleri arasında faydalı bağlantılar kurulmasını da sağlayacaktır.

Kaynakça

- Aalberg, T., Iyengar, S. ve Messing, S. (2012). Who is a 'deserving' immigrant? An experimental study of Norwegian attitudes. *Scandinavian Political Studies*, 35(2), 97-116. <https://doi.org/10.1111/j.1467-9477.2011.00280.x>.
- Allport, G. (1954). *The Nature of Prejudice*. Cambridge, MA: Addison-Wesley
- Baker, P., Gabrielatos, C., Khosravini, M., Krzyżanowski, M., McEnery, T. ve Wodak, R. (2008). A useful methodological synergy? Combining critical discourse analysis and corpus linguistics to examine discourses of refugees and asylum seekers in the UK press. *Discourse & Society*, 19(3), 273-306. <https://doi.org/10.1177/095.792.6508088962>.
- Binark, M., (2007). *Yeni medya çalışmalarında yeni sorular ve Yöntem Sorunu*. Mutlu Binark (Ed.), Dipnot Yayınları, Ankara.
- Blalock, H. M. (1967). *Toward a theory of minority-group relations* (Vol. 325). New York: John Wiley ve Sons.
- Blumer, H. (1958). Race prejudice as a sense of group position. *Pacific Sociological Review*, 1(1), 3-7. <https://doi.org/10.2307/1388607>.
- Bobo, L. ve Hutchings, V. L. (1996). Perceptions of racial group competition: Extending Blumer's theory of group position to a multiracial social context. *American Sociological Review*, 61(6), 951-972. <https://doi.org/10.2307/2096302>
- Bornstein, R. F. (1989). Exposure and affect: Overview and meta-analysis of research, 1968-1987. *Psychological Bulletin*, 106(2), 265. <https://doi.org/10.1037/0033-2909.106.2.265>
- Boyd, D. (2010). Social network sites as networked publics: Affordances, dynamics, and implications. Papacharissi Z (Der.), *Networked Self* (s. 39-58) içinde. New York: Routledge.
- Boyd, D. M. ve Ellison, N. B. (2007). Social network sites: Definition, history, and scholarship. *Journal of computer-mediated Communication*, 13(1), 210-230. <https://doi.org/10.1111/j.1083-6101.2007.00393.x>
- Brader, T., Valentino, N. A. ve Suhay, E. (2008). What triggers public opposition to immigration? Anxiety, group cues, and immigration threat. *American Journal of Political Science*, 52(4), 959-978. <https://doi.org/10.1111/j.1540-5907.2008.00353.x>
- Castells, M. (2009). *Communication power*. New York, NY: Oxford University Press.

- Chadwick, A. (2013). *The hybrid media system: Politics and power*. New York, NY:Oxford University Press.
- Clayton, K., Ferwerda, J. ve Horiuchi, Y. (2019) 'Exposure to Immigration and Admission Preferences: Evidence from France'. *Political Behavior*, <https://doi.org/10.1007/s11109.019.09550-z>
- Çağlar, I. ve Özkar, Y. (2014). Köşe yazılarında Suriyeli göçmenler. *Disiplinlerarası Göç ve Göç Politikaları Sempozyumu*, 539-572.
- Çirakoğlu, O. C., Demirutku, K. ve Karakaya, O. (2020). The Mediating Role of Perceived Threat in the Relationship between Casual Contact and Attitudes towards Syrian Refugees in Turkey. *Journal of Refugee Studies*. doi: <https://doi.org/10.1093/jrs/fez118>.
- Dimitrova, D. V., Ozdora-Aksak, E. ve Connolly-Ahern, C. (2018). On the border of the Syrian refugee crisis: Views from two different cultural perspectives. *American Behavioral Scientist*, 62(4), 532-546. <https://doi.org/10.1177/000.276.4218756920>
- Dixon, J. C. ve Rosenbaum, M. S. (2004). Nice to know you? Testing contact, cultural, and group threat theories of anti-Black and anti-Hispanic stereotypes. *Social Science Quarterly*, 85(2), 257-280. <https://doi.org/10.1111/j.0038-4941.2004.085.02003.x>
- Doğanay, Ü. ve Keneş, H. Ç. (2016). Yazılı basında Suriyeli 'göçmenler': Ayrımcı söylemlerin rasyonel ve duygusal gerekçelerinin inşası. *Mülkiye Dergisi*, 40(1), 143-184.
- Eberl, J. M., Meltzer, C. E., Heidenreich, T., Herrero, B., Theorin, N., Lind, F., ... ve Strömbäck, J. (2018). The European media discourse on immigration and its effects: A literature review. *Annals of the International Communication Association*, 42(3), 207-223. <https://doi.org/10.1080/23808.985.2018.1497452>
- Entman, R. M. (1993). Framing: Toward clarification of a fractured paradigm. *Journal of Communication*, 43(4), 51-58. <https://doi.org/10.1111/j.1460-2466.1993.tb01304.x>
- Fox, J., Cruz, C. ve Lee, J. Y. (2015). Perpetuating online sexism offline: Anonymity, interactivity, and the effects of sexist hashtags on social media. *Computers in Human Behavior*, 52, 436-442. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2015.06.024>
- Gamson, W. A. ve Modigliani, A. (1989). Media discourse and public opinion on nuclear power: A constructionist approach. *American Journal of Sociology*, 95(1), 1-37. <https://doi.org/10.1086/229213>
- Göker, G. ve Keskin, S. (2015). Haber medyası ve göçmenler: Suriyeli göçmenlerin Türk yazılı basınındaki temsili. *İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi*, (41):229-256
- Gölcü, A. (2018). Haber söyleminde 'öteki'yi aramak: Suriyeli göçmenler örneği. *Akdeniz Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*, 11-38. <https://doi.org/10.31123/akil.437410>
- Greussing, E. ve Boomgaarden, H. G. (2017). Shifting the refugee narrative? An automated frame analysis of Europe's 2015 refugee crisis. *Journal of Ethnic and Migration Studies*, 43(11), 1749-1774. <https://doi.org/10.1080/1369183X.2017.128.2813>
- Haubert, J. ve Fussell, E. (2006). Explaining pro-immigrant sentiment in the US: Social class, cosmopolitanism, and perceptions of immigrants. *International Migration Review*, 40(3), 489-507. DOI: 10.1111/j.1747-7379.200.600033.x
- Hall, S. (1997). The work of representation. S. Hall (Ed.), *Representation: Cultural representations and signifying practices* içinde (ss. 13-74). London, England: SAGE.
- Hopkins, D. J. (2010). Politicized places: Explaining where and when immigrants provoke local opposition. *American Political Science Review*, 40-60. <https://doi.org/10.1017/S000.305.5409990360>
- Ibrahim, Y., ve Howarth, A. (2018). Review of humanitarian refugee in the United Kingdom: Sanctuary, asylum, and the refugee crisis. *Politics & Policy*, 46(3), 348-391. <https://doi.org/10.1111/polp.12254>

- Icduygu, A. (2015). 'Syrian Refugees in Turkey: the Long Road Ahead'. Migration Policy Institute. Retrieved on July 22, 2019 from <https://www.migrationpolicy.org/research/syrian-refugees-turkey-long-road-ahead>
- Kim, Y. M. (2008). Where is my issue? The influence of news coverage and personal issue importance on subsequent information selection on the web. *Journal of Broadcasting ve Electronic Media*, 52(4), 600-621. <https://doi.org/10.1080/088.381.50802437438>
- Kirişçi, K. (2014). *Syrian refugees and Turkey's challenges: Going beyond hospitality*. Washington, DC: Brookings.
- Koca Togrul, B. (2016). Syrian Refugees in Turkey: from "guests" to "enemies". *New Perspectives on Turkey*, 54, 55-75. DOI: <https://doi.org/10.1017/npt.2016.4>
- McCombs, M. E. (1992). Explorers and surveyors: Expanding strategies for agenda-setting research. *Journalism Quarterly*, 69(4), 813-824. <https://doi.org/10.1177/107.769.909206900402>
- McLaren, L. M. (2003). Anti-immigrant Prejudice in Europe: Contact, Threat Perception, and Preferences for the Exclusion of Migrants. *Social Forces*, 81(3), 909-936. <https://doi.org/10.1353/sof.2003.0038>
- Narlı, N., Özaşçılar, M. ve Turkan Ipek, I. Z. (2020). Turkish Daily press framing and representation of Syrian women refugees and gender-based problems: Implications for social integration. *Journal of Immigrant ve Refugee Studies*, 18(1), 1-21. <https://doi.org/10.1080/15562.948.2018.1557311>
- Onay-Coker, D. (2019). The representation of Syrian refugees in Turkey: a critical discourse analysis of three newspapers. *Continuum*, 33(3), 369-385. <https://doi.org/10.1080/10304.312.2019.1587740>
- Öztürk, N. ve Ayvaz, S. (2018). Sentiment analysis on Twitter: A text mining approach to the Syrian refugee crisis. *Telematics and Informatics*, 35(1), 136-147. <https://doi.org/10.1016/j.tele.2017.10.006>
- Pidgeon, N., Kasperson, R. E., & Slovic, P. (Eds.). (2003). *The social amplification of risk*. Cambridge University Press.
- Pinkleton, B. E., Austin, E. W. ve Fortman, K. K. (1998). Relationships of media use and political disaffection to political efficacy and voting behavior. *Journal of Broadcasting ve Electronic Media*, 42(1), 34-49. <https://doi.org/10.1080/088.381.59809364433>
- Refugees and Asylum Seekers in Turkey. (n.d.). UNHCR-Turkey. Retrieved from <https://www.unhcr.org/tr/en/refugees-and-asylum-seekers-in-turkey>
- Rojó, L. M. ve Van Dijk, T. A. (1997). "There was a Problem, and it was Solved!": Legitimizing the Expulsion of Illegal Migrants in Spanish Parliamentary Discourse. *Discourse & Society*, 8(4), 523-566. <https://doi.org/10.1177/095.792.6597008004005>
- Rosa, E. A. (2003). The logical structure of the social amplification of risk framework (SARF): Metatheoretical foundation and policy implications. N. K. Pidgeon, R.E. ve Slovic, P. (Der.), *The social amplification of risk* (s. 47-79) içinde. Cambridge University Press.
- Schlueter, E., & Davidov, E. (2013). Contextual sources of perceived group threat: Negative immigration-related news reports, immigrant group size and their interaction, Spain 1996-2007. *European Sociological Review*, 29(2), 179-191. <https://doi.org/10.1093/esr/jcr054>
- Schlueter, E., Masso, A., & Davidov, E. (2020). What factors explain anti-Muslim prejudice? An assessment of the effects of Muslim population size, institutional characteristics and immigration-related media claims. *Journal of ethnic and migration studies*, 46(3), 649-664. <https://doi.org/10.1080/1369183X.2018.155.0160>
- Schlueter, E., Meuleman, B. ve Davidov, E. (2013). Immigrant integration policies and perceived group threat: A multilevel study of 27 Western and Eastern European countries. *Social Science Research*, 42(3), 670-682. <https://doi.org/10.1016/j.ssresearch.2012.12.001>

- Shanahan, E. A., McBeth, M. K., Hathaway, P. L. ve Arnell, R. J. (2008). Conduit or contributor? The role of media in policy change theory. *Policy Sciences*, 41(2), 115-138. DOI: 10.1007/s11077.008.9058-y
- Shoemaker, P. J. ve Vos, T. (2009). *Gatekeeping theory*. Routledge.
- Sides, J. ve Citrin, J. (2007). European opinion about immigration: The role of identities, interests and information. *British Journal of Political Science*, 477-504. <https://doi.org/10.1017/S000.712.3407000257>
- Slovic, P. E. (2000). *The perception of risk*. London: Earthscan publications.
- Soroka, S. ve McAdams, S. (2015). News, politics, and negativity. *Political Communication*, 32(1), 1-22. <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.2075941>
- Strabac, Z. (2011). It is the eyes and not the size that matter: The real and the perceived size of immigrant populations and anti-immigrant prejudice in Western Europe. *European Societies*, 13(4), 559-582. <https://doi.org/10.1080/14616.696.2010.550631>.
- Sunata, U. ve Yıldız, E. (2018). Representation of Syrian refugees in the Turkish media. *Journal of Applied Journalism ve Media Studies*, 7(1), 129-151. https://doi.org/10.1386/ajms.7.1.129_1
- Tewksbury, D. ve Rittenberg, J. (2012). *News on the Internet: Information and Citizenship in the 21st Century*. Oxford University Press.
- Thorson, K. ve Wells, C. (2016). Curated flows: A framework for mapping media exposure in the digital age. *Communication Theory*, 26(3), 309-328. <https://doi.org/10.1111/comt.12087>.
- Van Klingeren, M., Boomgaarden, H. G., Vliegthart, R. ve De Vreese, C. H. (2015). Real world is not enough: The media as an additional source of negative attitudes toward immigration, comparing Denmark and the Netherlands. *European Sociological Review*, 31(3), 268-283. <https://doi.org/10.1093/esr/jcu089>.
- Vergeer, M., Lubbers, M. ve Scheepers, P. (2000). Exposure to newspapers and attitudes toward ethnic minorities: A longitudinal analysis. *Howard Journal of Communications*, 11(2), 127-143. <https://doi.org/10.1080/106.461.700246661>.
- Yaylacı, F. G. ve Karakuş, M. (2015). Perceptions and newspaper coverage of Syrian refugees in Turkey. *Migration Letters*, 12(3), 238-250. <https://doi.org/10.33182/ml.v12i3.277>.
- Zajonc, R. B. (1980). Feeling and thinking: Preferences need no inferences. *American Psychologist*, 35(2), 151. <https://doi.org/10.1037/0003-066X.35.2.151>.

The Impact of Political Information Gathering Practices on the Perceived Threat About the Syrian Immigrants

Ayşenur DAL*
Efe TOKDEMİR**

In this paper, we investigate the influence of media exposure on threat perceptions about immigrants and a potential boundary condition moderating this relationship, i.e., where citizens reside. To test our theoretical expectations, we look at Turkey, a country that shares 500 miles-long border with Syria, and hosts around more than 4 million Syrians who fled a violent civil war lasting more than 9 years. We use an original face-to-face survey of residents of three cities in Turkey selected to vary by number/density of immigrants as well as relative resources available to citizens and immigrants. Likewise, we examine whether local context has a moderating effect on the media's role in shaping perceived threat.

Previous studies suggest that the reproduction of discriminatory discourses targeted at Syrian immigrants in the mainstream media in Turkey feeds the hostility against immigrants and justify the resulting negative attitudes (Onay-Coker 2019; Gölcü 2018). Likewise, studies focusing on particular media coverage of Syrian immigrants in Turkey demonstrate that refugee-focused frames involve portraying them as people in struggle or victims constituting burden and threat for hosting communities as well as scapegoats for problems such as poverty, class-based discrimination, crime, security concerns etc. (see Çağlar ve Özkır 2014; Doğanay ve Keneş, 2016; Dimitrova, Ozdora-Aksak ve Connolly-Ahern 2018; Göker ve Keskin, 2015; Sunata ve Yıldız 2018; Yaylacı ve Karakuş, 2015). From the perspective of immigrants, that the once humanitarian narrative has turned into a crisis-focused one (Koca Togrul 2016), negative framing complicates the integration of immigrants in Turkey by making it more difficult to survive in the midst of such negative portrayal (e.g., Narlı et al., 2020). The majority of existing studies on the relationship between media coverage and citizen attitudes in the case of refugees primarily rely on traditional media outlets such as newspapers and TV (see Eberl et al. 2018, for a review). However, given the changing news ecosystem, online social platforms deserve close attention with how immigrants are portrayed and perceived.

* Bilkent University, E-mail: aysenur.dal@bilkent.edu.tr, ORCID: 0000-0003-2868-0282

** Bilkent University, E-mail: efe.tokdemir@bilkent.edu.tr, ORCID: 0000-0002-9579-1292

In light of the existing works, while the main research question motivating this study is how media use influences the threat citizens of Turkey perceive as coming from the immigrants, we hypothesize that mass versus social media use would differ in terms of their influence on perceived threat associated with Syrian immigrants (H1).

Furthermore, testing the social contact hypothesis suggesting perceived threat would be weaker as a result of having greater social contact with stigmatized groups in the context of attitudes towards refugees in Turkey, we suggest that the relationship between media use and perceived threat associated with immigrants would be conditional on where respondents live (H2). In other words, we expect a stronger influence of media use in determining perceived threat in places where there is lower likelihood of contacting immigrants in everyday life given the low number or density of Syrian immigrants. In line with our hypothesis, we also explore whether this proposed moderated influence differs between mass versus social media use.

To test our theoretical expectations about individuals' threat perceptions about Syrian immigrants, we collected an original survey data in Turkey. We adopted a strategy for conducting face-to-face surveys on a randomly drawn sample of citizens of from three cities, namely Istanbul, Gaziantep, and Diyarbakir. Employing multivariate regression analysis, we first find that while frequent mass media use for political information results in greater perceived threat, frequent social media use leads to weaker perceived threat associated with Syrian immigrants. Second, we demonstrate that this influence of media use frequency on threat perception is contingent on where respondents reside. Our findings reveal that being a Gaziantep resident (i.e., likelier direct exposure) results in an increased threat perception as TV use gets more frequent while TV use does not make any difference in the threat perceived by Istanbul and Diyarbakır residents whose perceived threat is already greater at all levels of TV use.

In conclusion, our survey results suggest that threat perceptions are higher where direct exposure to the immigrants is less likely. Accordingly, in cities like Istanbul and Diyarbakir that hold much less per capita refugees compared to Gaziantep, perceived threat is higher among the residents. On the contrary, residents of Gaziantep, who are more likely to be exposed to the immigrants in their daily lives as the city holds one of the highest immigrants rates due to its peculiar proximity to the Syrian border, perceive significantly less threat from Syrian immigrants compared to residents of Istanbul and Diyarbakir. When this difference is investigated in the form of a moderation analysis, we see that the effect of mass media exposure at least ends up being conditional on location while the effect of social media use does not vary based on where respondents live.